PROFILOVÁ MATURITNÍ ZKOUŠKA Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

A. Písemná práce z českého jazyka

1. Struktura písemné práce
   Písemnou prací se rozumí vytvoření souvislého, myšlenkově uceleného a strukturovaného textu specifikovaného zadáním. Žák zpracovává na základě zadání jedno téma / jednu komunikační situaci v požadovaném rozsahu slov. Písemná práce ověřuje, zda žák funkčně nakládá s jazykovými prostředky a vyjadřuje se v souladu s jazykovými normami.

2. Zadání
   Zadání písemné práce je tvořeno názvem zadání, případně výchozím textem nebo výchozími texty různého charakteru a způsobem zpracování zadání, tzn. vymezením slohového útvaru nebo požadované komunikační situace.
   Pro písemnou práci z českého jazyka stanoví ředitelka školy 5 tematicky různorodých zadání, která jsou zpřístupněna žákům bezprostředně před zahájením zkoušky. Žák si jedno zadání zvolí.

3. Specifikace zkoušky
   Písemná práce z českého jazyka trvá 120 minut včetně času na volbu z 5 zadání. Vytvářený text je zaznamenáván rukopisně do záznamového archu. Pro písemný projev je stanoven minimální rozsah 250 slov s maximálním bodovým hodnocením 18 bodů. Pro úspěšné absolvování této dílčí části maturitní zkoušky je třeba dosáhnout minimální hranice úspěšnosti 8 bodů.

4. Způsob a kritéria hodnocení písemné práce
   Text písemné práce (alespoň 250 slov, max. 18 bodů) se hodnotí ve třech oblastech: vytvoření textu podle zadaných kritérií, funkční použití jazykových prostředků a syntaktická a kompoziční výstavba textu. Pokud žák nesplní minimální spodní hranici tolerance slov či bude práce v kritériu 1A, nebo 1B hodnocena 0 body, práce je hodnocena nedostatečně.

		O bodů	1bod	2 body	3 body
Vytvoření textu podle zadaných kritérií	1A	Text se nevztahuje k zadanému tématu.	Text se od daného tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní.	Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a téma je zpracováno v zásadě funkčně.	Text odpovídá zadanému tématu a téma je zpracováno funkčně.
	1B	Text nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace.	Text se zásadně odchyluje od zadaného útvaru a komunikační situace.	Text se v některých částech odchyluje od zadaného útvaru a komunikační situace.	Text odpovídá zadanému útvaru a komunikační situaci.
Funkční užití jazykových prostředků s ohledem na jazykovou normu	2A	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují místy.	Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují.
	2B	Slovní zásoba je chudá až primitivní, ve vysoké míře se se vyskytují nevhodně zvolené výrazy vzhledem k označované skutečnosti.	Slovní zásoba je spíše chudá, ve větší míře se vyskytují výrazy nevhodně zvolené k označované skutečnosti.	Slovní zásoba je postačující, občas se vyskytují lexikální prostředky nevhodně zvolené k označované skutečnosti.	Slovní zásoba je bohatá, lexikální prostředky jsou funkčně využity.
Syntaktická a kompoziční výstavba textu	3A	Výstavba větných celků je jednoduchá až primitivní/přetížená, nemotivované odchylky od větné stavby se vyskytují ve vysoké míře. Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je spíše jednoduchá, či ve větší míře přetížená, nemotivované odchylky od větné stavby se vyskytují ve větší míře. Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená, syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř funkční, občas se vyskytují nemotivované odchylky od větné stavby. Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je promyšlená, syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci funkční, nemotivované odchylky od větné stavby se nevyskytují. Není narušován čtenářský komfort adresáta.
	3B	Text je nesoudržný a chaotický, členění textu je nelogické, argumentace je nezvládnutá. Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu orientoval, nebo se v textu vůbec neorientuje.	Kompozice textu je nahodilá, v členění textu se vyskytují nedostatky, argumentace je občas nesrozumitelná. Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval.	Kompozice textu je v zásadě vyvážená, text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádán. Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	Kompozice textu je promyšlená, vyvážená, text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

Hodnocení podle stanovených kritérií provádějí dva členové maturitní komise jmenovaní pro zkoušku z českého jazyka a literatury. Oba hodnotitelé zapisují svoje bodové hodnocení do záznamového archu žáka a svoje hodnocení přenesou do Protokolu o hodnocení profilové

maturitní zkoušky žáka. Pokud nedojde ke shodě hodnotitelů, použije se bodový průměr obou hodnotitelů, zaokrouhlený na celé číslo.

B. Ústní zkouška z českého jazyka a literatury před zkušební maturitní komisí

1. Struktura ústní zkoušky

Ústní zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla. Součástí pracovního listu je i zadání ověřující znalosti a dovednosti vztahující se k učivu o jazyce a slohu. Struktura zkoušky se skládá z analýzy uměleckého textu, charakteristiky literárněhistorického kontextu a analýzy neuměleckého textu:

- Charakteristika uměleckého textu je tvořena 3 částmi:
  - I. část: téma, kompozice, časoprostor, literární druh a žánr
  - II. část: vypravěč / lyrický subjekt, postavy
  - III. část: jazykové prostředky
- Literárněhistorický kontext díla
- Analýza neuměleckého textu je tvořena 2 částmi:
  - I. část: porozumění textu, charakteristika komunikační situace
  - II. část: funkčněstylové charakteristiky textu, jazykové prostředky

2. Zadání

Pro ústní profilovou zkoušku z českého jazyka a literatury stanoví ředitelka školy v souladu s rámcovým a školním vzdělávacím programem seznam literárních děl, z něhož si žák připraví svůj vlastní seznam v počtu 20 děl podle stanovených kritérií. Základem zkoušky je vylosovaný pracovní list, který tvoří základ pro analýzu textu a představuje vlastní zadání zkoušky, jednoznačně určené názvem literárního díla.

3. Specifikace zkoušky

Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje číslo pracovního listu. Příprava ke zkoušce trvá 20 minut. Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu. Hodnocení každé úlohy provádějí dva členové maturitní komise jmenovaní pro zkoušku z českého jazyka a literatury, kteří zapisují body do Záznamu o hodnocení profilové zkoušky z českého jazyka a literatury. Celkem lze za ústní zkoušku získat 28 bodů, pro úspěšné absolvování této dílčí části maturitní zkoušky je třeba dosáhnout minimální hranice úspěšnosti 13 bodů.

4. Způsob a kritéria hodnocení ústní zkoušky

Hodnocení podle stanovených kritérií provádějí dva členové maturitní komise jmenovaní pro zkoušku z českého jazyka a literatury. Svoji shodu v bodovém hodnocení zaznamenávají do Záznamu o hodnocení ústní profilové maturitní zkoušky. Žák je hodnocen v 7 oblastech, ve všech může získat maximálně 4 body, nejvýše tedy 28 bodů za celou zkoušku. Minimální hranice úspěšnosti je 13 bodů.

Pro hodnocení ústní zkoušky platí vnitřní podmínka hodnocení, že hodnocení kritéria *výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury* se vztahuje k výkonu žáka v průběhu celé zkoušky. Pokud žák získal **v některé z dílčích částí** ústní zkoušky (tzn. v I. až III. části analýzy uměleckého textu a/nebo v rámci charakteristiky

literárněhistorického kontextu a/nebo v I. až II. části analýzy neuměleckého textu 0 bodů, může být v kritériu *výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury* **hodnocen maximálně 3 body.**

	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
ANALÝZA UMĚLECKÉHO A NEUMĚLECKÉHO TEXTU	Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře. Analýza textu je nedostatečná. Tvrzení jsou nedostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi.	Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky. Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře. Analýza textu je dostatečná. Tvrzení jsou dostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi.	Ve sdělení se občas vyskytují nedostatky. Pomoc zkoušejícího je nutná občas. Analýza textu je dobrá. Tvrzení jsou dobře doložena konkrétními textovými pasážemi.	Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle. Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle. Analýza textu je velmi dobrá. Tvrzení jsou velmi dobře doložena konkrétními textovými pasážemi.	Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují. Pomoc zkoušejícího není nutná. Analýza textu je výborná. Tvrzení jsou výborně doložena konkrétními textovými pasážemi.
CHARAKTERISTIKA LITERÁRNĚHOISTORICKÉHO KONTEXTU	Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře.	Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky. Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře.	Ve sdělení se občas objevují nedostatky. Pomoc zkoušejícího je nutná občas.	Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle. Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle.	Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují. Pomoc zkoušejícího není nutná.
VÝPOVĚĎ V SOULADU S JAZYKOVÝMI NORMAMI A ZÁSADAMI JAZYKOVÉ KULTURY	Výpověď je ve vysoké míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. nebo Projev nelze hodnotit, žák téměř nebo vůbec nekomunikuje. Argumentace je nedostatečná.	Výpověď je ve větší míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve větší míře vyskytují nedostatky. Argumentace je dostatečná.	Výpověď je občas v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. Projev není občas plynulý, v jeho strukturaci se občas objevují nedostatky. Argumentace je dobrá.	Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se objevují ojediněle. Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se objevují ojediněle. Argumentace je velmi dobrá.	Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se téměř nevyskytují. Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se téměř nevyskytují. Argumentace je výborná.

Celkové hodnocení profilové maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury a klasifikace:
Podle stanovených kritérií může žák získat za písemnou práci nejvýše 18 bodů (40 %), za ústní zkoušku nejvýše 28 bodů (60 %), celkem 46 bodů.

Celkový počet dosažených bodů za PP a ÚZ	**Nevyšší hranice procentních bodů pro známku**	**Známka**
46 - 41	100 %	**1 (výborný)**
40 - 34	87 %	**2 (chvalitebný)**
33 - 27	72 %	**3 (dobrý)**
26 - 21	56,5 %	**4 (dostatečný)**
20 a méně	43,5 %	**5 (nedostatečný)**

Žák prospěl a je z profilové maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury klasifikován stupněm 1 – 4, pokud v obou dílčích částech dosáhl nebo překročil hranici úspěšnosti:
Hranice úspěšnosti u písemné práce činí 8 bodů, hranice úspěšnosti ústní zkoušky je stanovena na 13 bodů. V případě, že žák z jedné dílčí části neprospěl (dosáhl nižší bodové hodnoty, než je hranice úspěšnosti dílčí zkoušky), neprospěl z komplexní profilové zkoušky jako takové.
Pokud žák některou část zkoušky nevykonal úspěšně, opakuje pouze tuto dílčí část zkoušky.

V Poděbradech _____ _____

PhDr. Jana Podoláková, ředitelka

Předseda maturitní komise _____